

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**XIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 27–28 квітня 2023 року)

**Полтава
ПУЕТ
2023**

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д-р іст. наук, професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, канд. техн. наук, доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директор навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

П. Ю. Балабан, канд. екон. наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісіца, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації :
M52 матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 27–28 квітня 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 293 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-451-2

У матеріалах XIII міжнародної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери й інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу і торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

POLTAVA UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE (PUET)

NETWORK BUSINESS: FORMATION, PROBLEMS, INNOVATIONS

MATERIALS

XIII International Scientific and Practical
internet conference

(Poltava, April 27–28, 2023)

**Poltava
PUET
2023**

Network business: formation, problems, innovations : materials
XIII International Scientific and Practical internet conference
(Poltava, April 27–28, 2023). – Poltava : PUET, 2023. – 293 p.

ISBN 978-966-184-451-2

The materials of the XIII International Internet Conference consider the topical problems of network business development in Ukraine and foreign countries in the conditions of global economic changes are ed.

The authors' studies are aimed at clarifying the current state and prospects for further development of trade and other economic activities, transformation processes in consumer cooperation, structural changes in the market under the influence of network operators, marketing and management of commercial enterprises, identifying aspects of innovative network business and trade development. There were studied the issues of trade specialists training, quality and competitiveness of goods in the global economy.

*Materials are printed in the author's editorial office in the languages of the originals.
The authors are responsible for the presentation, content and authenticity of the materials.
Distribution and reproduction without the official permission of PUET is prohibited.*

СПІВОРГАНІЗАТОРИ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**Львівський торговельно-економічний університет
(Україна)**

**Карагандинський університет Казспоживспілки
(Республіка Казахстан)**

**Таджицький державний університет комерції
(Республіка Таджикистан)**

**Університет національного та світового господарства
(Республіка Болгарія)**

2. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організації : навч. посібник. Київ : Центр учбової л-ри, 2013. 248 с.
3. Рудінська О. В., Ленська Н. І. Сучасна структура та ефективність методів менеджменту. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2016. Т. 15, Вип. 2 (33). С. 105–122.
4. Харун О. А. Класифікація методів управління трудовим потенціалом промислових підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. Вип. 10, Ч. 2. С. 121–125.

В. А. Власенко, канд. екон. наук, доцент;
О. І. Ткаченко, студентка
ПУЕТ, м. Полтава

РЕАЛІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН

Жорстка конкуренція на ринку товарів і послуг, обмеженість ресурсного потенціалу підприємства, висока турбулентність навколишнього середовища призвели до необхідності найбільш повного задоволення зовнішніх потреб споживачів продукції з обов'язковим урахуванням внутрішніх потреб працівників. За таких умов досягнення стратегічної мети бізнесу повинне відбуватися на основі дотримання психологічних закономірностей та особливостей поведінки персоналу на підприємстві. Саме тому психологічні аспекти управління у майбутньому стануть ключовими параметрами забезпечення довгострокового розвитку бізнес-підприємства в умовах функціонування соціально-орієнтованої економіки.

Актуальність дослідження полягає у необхідності формування цілісної психологічної підсистеми управління на підприємстві, що дозволяє забезпечити загальні потреби персоналу та окремо взятої особистості у трудовому колективі. У зв'язку з цим у практиці господарської діяльності знаходять своє практичне застосування психологічні методи управління підприємством.

Метою дослідження є обґрунтування напрямів реалізації ефективної системи психологічних методів управління підприємством у сучасних умовах господарювання.

У науковій літературі подаються різноманітні тлумачення змісту категорії «психологічні методи управління». Проте, узагальнюючи напрацювання науковців, потрібно констатувати, що психологічні методи управління – це способи впливу на психіку і настрій людей, які дозволяють з урахуванням дії психологічних законів регулювати взаємозв'язки робітників та керівників, членів колективу [3, с. 108].

Існує думка, що психологічні методи управління підприємством – це сукупність конкретних прийомів впливу на процеси формування та розвитку трудових колективів, соціальні процеси, що відбуваються всередині них, структуру зв'язків споживачів, інтереси, стимули і соціальні завдання [1, с. 33].

Основною метою застосування психологічних методів управління є впровадження заходів щодо регулювання психологічної діяльності особистості, визначення напрямів її поведінки у трудовому колективі та створення на цій основі нормального морально-психологічного клімату, який сприятиме активізації людського чинника та всебічному розвитку особистості.

У психології та менеджменті запропоновано декілька підходів до класифікації психологічних методів управління підприємством. Так, за першого підходу, система психологічних методів управління включає:

1) методи професійної орієнтації, відбору та навчання – проведення інтерв'ю із кандидатами на робочі місця під час первинної співбесіди, організація професійних бесід зі співробітниками, тестування та анкетування;

2) методи гуманізації праці – заходи, що спрямовані на боротьбу з монотонністю роботи, поліпшення умов праці, функціональне використання психологічного впливу кольору, музики, освітлення, поширення творчих процесів, використання сучасних технічних засобів праці тощо;

3) методи формування емоційно-естетичного фону діяльності трудового колективу – підвищення рівня культури спіл-

кування співробітників підприємства, забезпечення належного зовнішнього вигляду працівників і структурних підрозділів, формування позитивного настрою трудового колективу [2, с. 187].

Представники другого підходу до психологічних методів управління підприємством відносять:

1. Методи комплектування малих груп та колективів – передбачають формування та розвиток трудового колективу з урахуванням психологічної сумісності працівників і використання соціометричних тестів для визначення рівня згуртованості колективу, прихильності (лояльності) персоналу.

2. Методи професійного відбору та навчання персоналу – спрямовані на підбір працівників із відповідними психологічними характеристиками, що відповідають складності виконуваних робіт.

3. Методи гуманізації праці – спрямовані на гуманізацію взаємозв'язків у трудовому колективі шляхом створення оптимального дизайну робочих місць і застосування заходів ергономіки праці.

4. Методи психологічної мотивації (спонукання) до діяльності – спрямовані на формування у співробітників внутрішніх мотивів до результативної роботи шляхом розвитку ініціативи підлеглих, їх участі у процесі прийняття управлінських рішень [4, с. 180–181].

На думку авторів, система психологічних методів управління підприємством буде неповною у разі ігнорування методів формування оптимального морально-психологічного клімату на робочих місцях, що передбачають вибір найбільш раціонального стилю керівництва, дотримання високого рівня культури управління та етики управлінської діяльності.

Цілком зрозуміло, що система психологічних методів управління підприємством за умови ринкових трансформацій має формуватися з урахуванням потреб кожного працівника та розглядати його як унікальну особистість у трудовому колективі, яка володіє власними компетентностями, креативними навичками і неординарним талантом. Тому головною метою сучасних

топ-менеджерів є забезпечення стабільності постійного складу трудового колективу та сприяння розвитку людини як особистості в межах підприємства за рахунок формування достатнього розміру витрат на утримання персоналу, що дозволить підвищити кадровий потенціал окремого структурного підрозділу та сформувати стійкі конкурентні переваги суб'єкту бізнесу в цілому.

Слід відзначити, що впровадження ефективної системи психологічних методів управління підприємством на практиці має супроводжуватися дотриманням принципів відкритості, гнучкості, комплексності формування, динамічності (оперативності внесення змін), справедливості винагород і заохочень, відповідальності за виконану роботу. Це сприятиме формуванню справжньої атмосфери взаємодовіри між найманими працівниками та вищим керівництвом підприємства у процесі управління.

Таким чином, процес формування системи психологічних методів управління підприємством досягне своєї мети за умови оптимального поєднання та комбінування кожного з них під час розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бесчасна М. В. Соціально-психологічні методи в управлінні сільським господарством. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2014. Вип. 200 (1). С. 32–37.
2. Гончаренко М. Л. Особливості ідентифікації та використання методів управління персоналом організації. Інноваційна економіка. 2013. Вип. 2. С. 186–189.
3. Мирошниченко Ю. В., Навіцкас В. А., Сорокіна А. В. Сучасні методи управління персоналом. Молодий вчений. 2016. № 5. С. 107–111.
4. Харченко Г. А., Боровий Ю. М. Особливості соціально-психологічних методів в управлінні підприємством. Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. Харків : НТУ «ХП». 2013. № 53 (1026). С. 178–181.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇН СВІТУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Балабан П. Ю., Овсієнко А. М.

Методичні підходи до визначення стратегії розвитку підприємств малого торговельного бізнесу 6

Войт Б. Р.

Основні тенденції розвитку національної економіки України в умовах воєнного часу 9

Герчіков М. О.

Ризики банківського бізнесу в Україні..... 12

Главацька А. О., Зомчак Л.

Дистрибутивно-лагова модель залежності обсягу валового внутрішнього продукту від обсягу роздрібної торгівлі України 15

Гудзь Т. П., Литвинюк М. В.

Діалектика взаємозв'язку категорій «рівновага» та «криза» 17

Жукова Л. М., Лобач І. С.

Вплив викликів глобалізації на розвиток інформаційно-мережевого бізнесу в Україні 19

Клочник О. В., Зомчак Л.

Аналіз зв'язку між середньою заробітною платою та роздрібними продажами України методом Альмон 23

Константиновський Л. Л.

Огляд «директиви щодо корпоративної звітності про сталий розвиток» та її вплив на підприємства сфери ритейлу України 27

Kostov I.

Effects of rising interest rates on companies' financial stance. Possible management Approaches 32

Балабан П. Ю., Балабан М. П., Новохатка А. М.	
Оптова торгівля споживчої кооперації: історичні аспекти розвитку. Перший етап	95
Дроботя Я. А., Пархоменко Р. М., Аранчій Д. С.	
Діяльність кредитних спілок в умовах викликів війни.....	99
Лісіца В. В., Рудич Ю. В.	
Стан та тенденції розвитку ринку праці у мережевому ритейлі за умов воєнного стану.....	102

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Барибіна Я. О.	
Комунікації в управлінні віртуальними командами.....	106
Брусов Н. О.	
Актуальні проблеми менеджменту торговельних підприємств в умовах кризи та невизначеності, викликаних війною.....	108
Верезомський Д. Р., Яценко О. О.	
Оборонний кризовий менеджмент як метод управління підприємством в умовах війни	111
Власенко В. А., Коваль Є. Д.	
Розробка ефективної організаційної структури управління підприємством в умовах трансформації національної економіки	113
Власенко В. А., Онищенко В. О.	
Особливості формування системи організаційно-розпорядчих методів управління підприємством в умовах діджиталізації.....	116
Власенко В. А., Ткаченко О. І.	
Реалізація ефективної системи психологічних методів управління підприємством в умовах трансформаційних змін.....	120

Гнідова Б. О., Ахновська І. О. Концепція ощадливого виробництва lean: світовий досвід.....	124
Гриценко В. С. Сутність кризового менеджменту через ідентифікацію поняття кризи	127
Гусаковська Т. О., Рибалко-Рак Л. А., Святний Л. О. Особливості формування системи управління інтелектуальним капіталом торговельного підприємства.....	129
Косенко А. В., Гуцан О. М., Погорєлова Т. О., Перерва П. Г. Розвиток персоналу: управління, мотивація, аудит, психологія.....	132
Кужель Н. Л. Онбординг персоналу на торговельних підприємствах в умовах воєнного стану	136
Кушнір Т. М. Проблемні аспекти відносин із покупцями у сфері торгівлі.....	138
Наумов Е. О., Кононенко Ж. А. Фактори вибору товарів та послуг на ринку споживачів	141
Пивоварська К. К. Можливості дошок Trello для організації роботи віддаленої команди.....	143
Савченко О. І., Кучинський В. А., Погорєлова Т. О., Гуцан О. М., Перерва П. Г. Характеристика технологій управління персоналом	147
Шматько О. С., Бутенко Д. С. Застосування сучасних інформаційних технологій у підприємницькій діяльності	150
Яцина В. В. Відновлення потенціалу торговельних підприємств в умовах воєнного стану	154

Наукове видання

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

XIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 27–28 квітня 2023 року)

Дизайн обкладинки *П. В. Кійченко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 17.
Зам. № 300/2012.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.